

Έτησια Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης του Εκπαιδευτικού Έργου της Σχολικής Μονάδας (έτος αναφοράς: 2024-2025)

Σχολική Μονάδα: 3ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ - 9200426

Σχολικό Έτος: 2024 - 2025

Ημερομηνία Εξαγωγής: 20/06/2025

A. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ

Καταγράφονται συνοπτικά τα χαρακτηριστικά και οι ιδιαιτερότητες της σχολικής μονάδας, που κρίνονται σημαντικά για την αποτύπωση της εικόνας του σχολείου

Μαθητικό Δυναμικό: 106

Η πλειονότητα των μαθητών/τριών προέρχεται από οικογενειακά περιβάλλοντα με μέσο έως υψηλό μορφωτικό και οικονομικό επίπεδο. Οι γονείς και κηδεμόνες συνεργάζονται συστηματικά με τη σχολική μονάδα και επιδεικνύουν διάθεση συμμετοχής σε εκπαιδευτικές δράσεις, δραστηριότητες και πρωτοβουλίες που προτείνονται από το σχολείο.

Στη σχολική μονάδα φοιτούν επίσης μαθητές/τριες με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, οι οποίοι υποστηρίζονται κατάλληλα μέσω διαφοροποιημένης διδασκαλίας και παρεμβάσεων εξατομικευμένης υποστήριξης, σύμφωνα με τις προβλεπόμενες διαδικασίες και τις ανάγκες τους.

Στελέχωση: το τρέχον σχολικό έτος λειτούργησαν πέντε πρωινά τμήματα και τρία τμήματα προαιρετικού ολοήμερου. Επίσης λειτούργησε και τμήμα πρωινής ζώνης.

Αριθμός εκπαιδευτικών: 13 (9 ΠΕ60, 3 ΠΕ60ΕΑΕ, 1 ΠΕ06). Επίσης στο σχολείο κάθε Τετάρτη υπηρετούσε και Ψυχολόγος.

Περιγραφή Κτηριακών Υποδομών και Εσωτερικού Περιβάλλοντος

Το 3ο Νηπιαγωγείο Ιωαννίνων βρίσκεται εντός της πόλης των Ιωαννίνων, σε μεγάλη συνοικία της περιοχής Κιάφας, επί των οδών Τάσου Ισαάκ και Μανωλιάσσης. Στεγάζεται σε ευρύχωρο και σύγχρονο κτήριο, το οποίο εξυπηρετεί σημαντικό αριθμό μαθητών/τριών και διαθέτει μεγάλο αύλειο χώρο, ο οποίος χωρίζεται σε τρεις επιμέρους αυλές: μία μεγάλη μπροστινή αυλή και δύο στο πίσω μέρος του σχολείου, προσφέροντας πολλαπλές δυνατότητες για ελεύθερο παιχνίδι και οργανωμένες δραστηριότητες.

Το νηπιαγωγείο διαθέτει έξι ευήλιες αίθουσες διδασκαλίας, εκ των οποίων οι τέσσερις είναι ευρύχωρες και οι δύο μικρότερες, καθώς και ευρύχωρο χώρο υποδοχής. Το εσωτερικό περιβάλλον του σχολείου είναι καθαρό, καλαίσθητο και οικείο, δημιουργώντας θετικό κλίμα για τα παιδιά, το εκπαιδευτικό προσωπικό και τους γονείς. Στην έναρξη του σχολικού έτους, οι νηπιαγωγοί οργάνωσαν και διαμόρφωσαν τις αίθουσες σε κέντρα μάθησης, ενισχύοντας τη βιωματική μάθηση και την ανάπτυξη δεξιοτήτων των παιδιών.

Για την ανανέωση του εξοπλισμού, έχει υποβληθεί από τον Ιούλιο του 2023 σχετικό αίτημα προς τις Κτιριακές Υποδομές, το οποίο βρίσκεται σε εκκρεμότητα. Παρόλα αυτά, κατά τη φετινή σχολική χρονιά, το σχολείο προμηθεύτηκε επαρκή γραφειακό εξοπλισμό (γραφεία και καθίσματα για τις εκπαιδευτικούς) μέσω δωρεάς, ενώ συνεχίζεται σταδιακά η αντικατάσταση των υφασμάτων των κουρτινών με ρολοκουρτίνες.

Οι αίθουσες διδασκαλίας είναι εξοπλισμένες με ηλεκτρονικούς υπολογιστές και σύνδεση στο διαδίκτυο, τα οποία αξιοποιούνται από τις νηπιαγωγούς για την ενσωμάτωση των Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνιών (Τ.Π.Ε.) στην καθημερινή εκπαιδευτική διαδικασία.

Το νηπιαγωγείο διαθέτει τουαλέτα για ΑμεΑ, ενώ από το τρέχον σχολικό έτος λειτουργεί και ράμπα, διευκολύνοντας την πρόσβαση ατόμων με κινητικές δυσκολίες και ενισχύοντας την προσβασιμότητα του σχολείου.

B. ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

Παιδαγωγική και μαθησιακή λειτουργία

Θετικά σημεία

Κατά το σχολικό έτος 2024-2025, στο 3ο Νηπιαγωγείο Ιωαννίνων εφαρμόστηκαν ποικίλες καινοτόμες διδακτικές πρακτικές, οι οποίες συνέβαλαν σημαντικά στην ενεργή εμπλοκή και συμμετοχή των παιδιών στη μαθησιακή διαδικασία. Μέσα από τη βιωματική προσέγγιση, το παιχνίδι, τα εργαστήρια δεξιοτήτων, τις θεματικές γωνιές και τις συνεργατικές δραστηριότητες, ενισχύθηκαν οι ήπιες δεξιότητες των νηπίων, όπως η επικοινωνία, η συνεργασία, η ενσυναίσθηση και η υπευθυνότητα. Αξιοποιήθηκε ο διαδραστικός πίνακας, ο βιντεοπροβολέας, τα tablets) και έγινε συστηματική χρήση ψηφιακών εργαλείων (Διαδραστική αφίσα, δημιουργία βίντεο, παρουσιάσεις, λογισμικό αισθητικής και έκφρασης, ψηφιακό βιβλίο), που καλλιέργησαν τον ψηφιακό γραμματισμό των παιδιών.

Εφαρμόστηκαν πρακτικές διαφοροποιημένης διδασκαλίας, με στόχο την κάλυψη των εξατομικευμένων αναγκών όλων των μαθητών/τριών. Δόθηκε έμφαση στη συμπερίληψη ευάλωτων ομάδων, όπως παιδιά με ειδικές μαθησιακές δυσκολίες ή/και διαφορετικό πολιτισμικό υπόβαθρο, με κατάλληλες παιδαγωγικές παρεμβάσεις και προσαρμογές. Αναπτύχθηκε και χρησιμοποιήθηκε ποικιλία εκπαιδευτικού υλικού (πολυαισθητηριακό, εποπτικό, έντυπο και ψηφιακό), με στόχο την υποστήριξη της κατανόησης και τη συμμετοχή όλων των μαθητών.

Το Νηπιαγωγείο συμμετείχε ενεργά σε σχολικές δραστηριότητες, καθώς και σε προγράμματα πολιτιστικού και περιβαλλοντικού χαρακτήρα. Υλοποιήθηκαν επίσης ποικίλες καλλιτεχνικές και αθλητικές δράσεις, στις οποίες τα παιδιά συμμετείχαν με ενθουσιασμό, αποκομίζοντας πολύτιμες εμπειρίες, ενώ ενισχύθηκε η δημιουργικότητα και η αυτοπεποίθησή τους.

Οι εκπαιδευτικοί επέδειξαν συνέπεια, δημιουργικότητα και συνεργατικό πνεύμα, ενδυναμώνοντας το μαθησιακό περιβάλλον και προωθώντας μια εκπαιδευτική κουλτούρα με επίκεντρο το παιδί.

Σημεία προς βελτίωση

Σημεία προς συνέχιση και περαιτέρω ενίσχυση

Κατά τη φετινή σχολική χρονιά εφαρμόστηκαν με συνέπεια και επιτυχία καινοτόμες διδακτικές πρακτικές, πρακτικές διαφοροποιημένης μάθησης, δράσεις ενίσχυσης ψηφιακών και ήπιων δεξιοτήτων, καθώς και πρωτοβουλίες για την υποστήριξη ευάλωτων ομάδων μαθητών/τριών. Παράλληλα, υλοποιήθηκαν εκπαιδευτικά προγράμματα, δημιουργήθηκε εκπαιδευτικό υλικό, ενώ τα παιδιά συμμετείχαν ενεργά σε ποικίλες πολιτιστικές και καλλιτεχνικές δράσεις. Όλες αυτές οι πρακτικές συνέβαλαν καθοριστικά στη δημιουργία ενός συμπεριληπτικού, δυναμικού και δημιουργικού μαθησιακού περιβάλλοντος. Η συνέχισή τους και την επόμενη

σχολική χρονιά κρίνεται απαραίτητη, με στόχο τον περαιτέρω εμπλουτισμό και μονιμοποίησή τους.

Διοικητική λειτουργία

Θετικά σημεία

- Υπήρξε σαφής στοχοθεσία και προγραμματισμός που τέθηκαν από κοινού με το σύλλογο διδασκόντων, με γνώμονα την κάλυψη των αναγκών των μαθητών/τριών και τη βελτίωση του παιδαγωγικού έργου.
- Ο Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας επικαιροποιείται κάθε χρόνο και εφαρμόστηκε με συνέπεια, διασφαλίζοντας κλίμα ομαλής λειτουργίας και ασφάλειας.
- Η συνεργασία των εκπαιδευτικών, η συνεχής ενημέρωση, υποστήριξη και καθοδήγηση από τη Διευθύντρια, καθώς και το θετικό παιδαγωγικό κλίμα του σχολείου, συνέβαλαν στην υπέρβαση των όποιων δυσκολιών, στην υλοποίηση των στόχων και στην επίτευξη του οράματος της σχολικής μονάδας.
- Υπήρξε άριστη επικοινωνία και συνεργασία μεταξύ όλων των εμπλεκομένων στην εκπαιδευτική διαδικασία, εκπαιδευτικών, μαθητών και γονέων, γεγονός που ενισχύει την αποτελεσματικότητα στην επίτευξη των μαθησιακών στόχων.
- Οι εκπαιδευτικοί επέδειξαν βαθύ αίσθημα παιδαγωγικής ευθύνης και δέσμευσης, ανταποκρινόμενοι με συνέπεια και συνεργατικό πνεύμα στις απαιτήσεις του ρόλου τους, διαχειριζόμενοι με υπευθυνότητα τα θέματα που προέκυπταν.
- Η συνεχής προσπάθεια των εκπαιδευτικών να ανταποκριθούν στα καθήκοντά τους και στις ανάγκες των μαθητών υπήρξε καθοριστική για τη διατήρηση υψηλού επιπέδου λειτουργίας.
- Υπήρξε αποτελεσματική κατανομή και αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού, σύμφωνα με τα προσόντα και τις δεξιότητες κάθε μέλους του προσωπικού.
- Οργανωμένη διαχείριση οικονομικών και υλικών πόρων, με διαφάνεια και ιεράρχηση προτεραιοτήτων.
- Συνεχής μέριμνα για τη συντήρηση, βελτίωση και εκσυγχρονισμό του εξοπλισμού και των υποδομών του σχολείου.
- Υιοθέτηση σύγχρονων παιδαγωγικών και διοικητικών πρακτικών για την εύρυθμη λειτουργία της σχολικής μονάδας.
- Ενίσχυση της εξωστρέφειας του σχολείου στην ευρύτερη κοινότητα και διάχυση των αποτελεσμάτων των σχολικών δράσεων, με ενεργή συμμετοχή γονέων και συνεργαζόμενων φορέων σε ενδοσχολικές και εξωσχολικές δράσεις.

Σημεία προς βελτίωση

- Θεωρούμε ότι η διοικητική λειτουργία ήταν εξαιρετική καθώς προέκυψε από το συμμετοχικό και συνεργατικό μοντέλο όλων των εκπαιδευτικών υπό την

καθοδήγηση, υποστήριξη και εποπτεία της Διευθύντριας. Σε αυτό βοήθησαν οι παιδαγωγικές συναντήσεις, οι ενδοσχολικές επιμορφώσεις και συναντήσεις εκτός σχολείου σε φιλικό κλίμα.

- Συνέχιση των επιτυχημένων πρακτικών της σχολικής μονάδας, διατήρηση της εξωστρέφειας και διάχυσης των δράσεων.
- Προσπάθεια περαιτέρω ενίσχυσης του υλικοτεχνικού εξοπλισμού, κυρίως όσον αφορά τη διαθεσιμότητα νέων παιδαγωγικών υλικών ώστε να υποστηρίζεται ακόμη πιο αποτελεσματικά η διδακτική πράξη.

Επαγγελματική ανάπτυξη εκπαιδευτικών

Θετικά σημεία

Κατά τη σχολική χρονιά 2024-2025, οι εκπαιδευτικοί του 3ου Νηπιαγωγείου Ιωαννίνων επέδειξαν υψηλό βαθμό επαγγελματικής κινητοποίησης και διάθεσης για συνεχή ανάπτυξη, μέσα από τη συστηματική συμμετοχή τους σε ποικίλες επιμορφωτικές δράσεις και εκπαιδευτικά προγράμματα. Το εκπαιδευτικό προσωπικό του σχολείου δίνει μεγάλη βαρύτητα στην επαγγελματική του εξέλιξη, παρακολουθώντας νέες παιδαγωγικές προσεγγίσεις και εμπλουτίζοντας διαρκώς τη διδακτική του φαρέτρα με καινοτόμες πρακτικές και μεθόδους.

Επιδεικνύεται διάθεση για καινοτομία, συνεργασία, υποστήριξη και αλληλοβοήθεια, που συμβάλλουν καθοριστικά στην υλοποίηση προγραμμάτων και στην επίτευξη των στόχων και του κοινού οράματος του σχολείου. Σε όλες τις επιμορφωτικές συναντήσεις η συμμετοχή ήταν μαζική, με ενεργό κλίμα διαλόγου και ανταλλαγής καλών πρακτικών. Δόθηκαν απαντήσεις σε θεωρητικά και πρακτικά ζητήματα της εκπαιδευτικής πράξης, ενισχύθηκαν οι γνώσεις και οι δεξιότητες των εκπαιδευτικών και καλλιεργήθηκαν συνεργατικές παιδαγωγικές προσεγγίσεις.

Η διαδικασία οργάνωσης των επιμορφώσεων οδήγησε σε στενότερους δεσμούς με επιστημονικούς φορείς και εξωτερικούς συνεργάτες, ενώ ενίσχυσε την εξαιρετική συνεργασία με τα εκπαιδευτικά ιδρύματα και σχολεία με τα οποία πραγματοποιήθηκε ανταλλαγή καλών πρακτικών και εμπειριών.

Οι δράσεις αυτές συνέβαλαν καθοριστικά στη βελτίωση του εκπαιδευτικού έργου, στην ενδυνάμωση των επαγγελματικών δεξιοτήτων των εκπαιδευτικών, καθώς και στην αναβάθμιση του παιδαγωγικού περιβάλλοντος του σχολείου, το οποίο διακρίνεται πλέον για τη δυναμική του και τη διάθεση για εξέλιξη και καινοτομία. Η συνέχισή τους και την επόμενη σχολική χρονιά κρίνεται αναγκαία και επιθυμητή.

Σημεία προς βελτίωση

- **Διεύρυνση της συμμετοχής** σε ευρωπαϊκά προγράμματα (π.χ. Erasmus), με στόχο την ανταλλαγή καλών πρακτικών, την πολιτισμική αλληλεπίδραση και την ενίσχυση των επαγγελματικών δεξιοτήτων των εκπαιδευτικών.
- **Ενίσχυση της συμμετοχής όλων των μελών του συλλόγου διδασκόντων** στις δράσεις ετεροπαρατήρησης και συνεργασιών με άλλα σχολεία, προκειμένου να διαχυθεί οριζόντια η επιμόρφωση και να διαμορφωθεί ένα κοινό παιδαγωγικό πλαίσιο.

Γ. ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΤΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

Λειτουργία

Παιδαγωγική και μαθησιακή λειτουργία

Αριθμός Δράσεων που υλοποιήθηκαν

1

Άξονες στους οποίους υλοποιήθηκαν Δράσεις)

Σχέσεις σχολείου - οικογένειας

Λειτουργία

Διοικητική λειτουργία

Αριθμός Δράσεων που υλοποιήθηκαν

1

Άξονες στους οποίους υλοποιήθηκαν Δράσεις)

Ηγεσία - Οργάνωση και διοίκηση της σχολικής μονάδας

Λειτουργία

Επαγγελματική ανάπτυξη εκπαιδευτικών

Αριθμός Δράσεων που υλοποιήθηκαν

1

Άξονες στους οποίους υλοποιήθηκαν Δράσεις)

Συμμετοχή των εκπαιδευτικών σε επιμορφωτικές δράσεις

Παρατηρήσεις / Σχόλια

Σημαντικότερα αποτελέσματα των Δράσεων

Σχέδιο Δράσης: "Μαθαίνουμε, δημιουργούμε, εμπνέουμε: Το κλειδί για μια καλύτερη τάξη!"

Οι ανάγκες του προσωπικού του σχολείου μας οδήγησαν στην επιλογή του συγκεκριμένου Σχεδίου Δράσης. Σκοπός της δράσης ήταν η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών του 3ου Νηπιαγωγείου Ιωαννίνων σε καινοτόμα προγράμματα σύμφωνα με τα σύγχρονα εκπαιδευτικά δεδομένα και τις τρέχουσες ανάγκες των παιδιών, καθώς και η αναβάθμιση ήπιων δεξιοτήτων (soft skills). Οι δράσεις χωρίστηκαν σε δύο μέρη, δωρεάν ενδοσχολικές δράσεις που προγραμματίστηκαν από το σύλλογο διδασκόντων και ατομικές δράσεις, σύμφωνα με τις ανάγκες του εκάστοτε εκπαιδευτικού. Υλοποιήθηκαν επιμορφώσεις στο πλαίσιο των εργαστηρίων δεξιοτήτων (Χαμόγελο του παιδιού, Εργαστηρίου Δεξιοτήτων: "Το παπάκι πάει..."). Οι ενδοσχολικές δράσεις υλοποιήθηκαν από το σύνολο του συλλόγου διδασκόντων και έλαβαν χώρα είτε εξ αποστάσεως, μέσω διαδικτυακής εκπαιδευτικής πλατφόρμας, είτε δια ζώσης, ανάλογα με τη θεματική, τον προγραμματισμό και τις εκάστοτε συνθήκες.

Για την αξιολόγηση των δράσεων και αποσκοπώντας στη διαρκή βελτίωση τους, συντάχθηκε Ερωτηματολόγιο Στάσεων με τη χρήση πεντάβαθμης κλίμακας LIKERT και ανοιχτών ερωτήσεων. Οι ερωτήσεις αφορούν: βαθμό ικανοποίησης των υποκειμένων από το περιεχόμενο - χρονική διάρκεια των δράσεων, αξιολόγηση των συνθηκών υλοποίησης, προτεινόμενες δράσεις για την επόμενη σχολική χρονιά.

Μέσω της ιστοσελίδας και των μέσων κοινωνικής δικτύωσης του σχολείου πραγματοποιήθηκε διάχυση των αποτελεσμάτων της Δράσης, τόσο στους γονείς όσο και στην τοπική κοινότητα για τις επιτυχίες του προγράμματος.

Σχέδιο Δράσης: "Μαζί για τα Παιδιά: Σχέδιο Δράσης Σχολείου και Οικογένειας"

1. Βελτιώθηκαν οι σχέσεις με τους γονείς καθώς ήταν πρόθυμοι να συμμετέχουν σε δράσεις του σχολείου

Διαμορφώθηκε ένας σταθερό πλαίσιο συνεργασίας και δημιουργήθηκε ένα κλίμα αμοιβαίου σεβασμού και θετικής αλληλεπίδρασης

3. Τα παιδιά ευαισθητοποιήθηκαν σε πολιτισμικά, περιβαλλοντικά και κοινωνικά θέματα

4. Ανάληψη ευθυνών και ενεργού ρόλου των γονέων και βελτίωση των συνθηκών μιας ομαλής και δημιουργικής διαδικασίας ώστε να βελτιωθεί η ποιότητα, η ενσυναίσθηση, η ευαισθητοποίηση και η ποιότητα του παιδιού και του περιβάλλοντος χώρου.

5. Ενίσχυση της αυτοπεποίθησης των παιδιών μέσα από την ενεργό συμμετοχή τους σε δημιουργικές και συνεργατικές δράσεις.

6. Καλλιέργεια δεσμών μεταξύ των γενεών, ιδίως μέσω της συμμετοχής παππούδων και γιαγιάδων, συμβάλλοντας στη διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς.

7. Ανάπτυξη της κοινωνικής συνοχής της σχολικής κοινότητας, καθώς ενισχύθηκαν οι σχέσεις εμπιστοσύνης ανάμεσα σε εκπαιδευτικούς, γονείς και παιδιά.

8. Προώθηση της βιωματικής μάθησης, καθώς οι δράσεις συνδύαζαν τη γνώση με την πράξη και το συναίσθημα.

9. Η συνεργασία με τους γονείς και η συμμετοχή της τρίτης ηλικίας ήταν καθοριστική. Οι γιαγιάδες και οι παππούδες ενθουσιάστηκαν που συνδιοργάνωσαν μία δράση με τα εγγόνια τους. Η ανταπόκριση των γονέων και η συνεργασία μαζί τους κυμάνθηκε σε πολύ καλά επίπεδα. Όλα τα θέματα προέκυψαν μέσα από τη συζήτηση, τον σχεδιασμό και το πραγματικό ενδιαφέρον αμφότερων των δύο πλευρών για την πρόοδο, μάθηση και συμπεριφορά των νηπίων. Οι μαθητές είχαν τη δυνατότητα να υιοθετήσουν και να προτείνουν στάσεις, αξίες και συμπεριφορές που προάγουν την ευγένεια και το σεβασμό.

Σχέδιο Δράσης: Ανάπλαση του αύλειου χώρου της σχολικής μονάδας

Η αυλή μεταμορφώθηκε σε έναν ζωντανό, παιδαγωγικό χώρο μάθησης και δημιουργικής έκφρασης. Δημιουργήθηκαν επιτραπέζια παιχνίδια με εκπαιδευτικό χαρακτήρα, υπαίθρια τάξη με μαυροπίνακα, κινητή βιβλιοθήκη, καθώς και «παγκάκι φιλίας» που ενθαρρύνει τη συναισθηματική σύνδεση και ενσυναίσθηση μεταξύ των μαθητών. Επιπλέον, διαμορφώθηκαν γωνιές με υλικά για κινητικά παιχνίδια, χώρος για παιχνίδι με αυτοκινητάκια και δραστηριότητες όπως τρίλιζα, που καλλιεργούν τη στρατηγική σκέψη και τη συνεργασία. Επιπλέον, ανανεώθηκαν πολλά επιδαπέδια παιχνίδια τα οποία είχαν ξεθωριάσει με την πάροδο του χρόνου. Με έντονα, χαρούμενα χρώματα και προσεγμένη αισθητική, τα παιχνίδια αυτά επανασχεδιάστηκαν, προσδίδοντας νέο ενδιαφέρον στον χώρο και ενισχύοντας τη διάθεση των παιδιών για συμμετοχή σε δημιουργικές δραστηριότητες.

Τα οφέλη της παρέμβασης ήταν πολυδιάστατα:

- Αύξηση της φυσικής δραστηριότητας μέσω παιχνιδιών στο έδαφος και

κινητικών δραστηριοτήτων με ελαστικά, που ενίσχυσαν την ευλυγισία, την ισορροπία και τη γενική κινητική ανάπτυξη.

- Ενίσχυση των κοινωνικών δεξιοτήτων, της αλληλεπίδρασης και της ομαδικότητας, μέσω συνεργατικών δράσεων και ομαδικών παιχνιδιών που προήγαγαν την επικοινωνία, την αλληλοκατανόηση και την ενδυνάμωση των σχέσεων.
- Καλλιέργεια υπευθυνότητας, αφού οι μαθητές ανέλαβαν τη φροντίδα των κατασκευών και των φυτών, αντιλαμβανόμενοι τη σημασία της διατήρησης και της προστασίας του κοινόχρηστου χώρου.

Η ενεργή εμπλοκή των μαθητών σε όλα τα στάδια – από τον σχεδιασμό μέχρι την υλοποίηση – πραγματοποιήθηκε με ενθουσιασμό και αυθορμητισμό. Η συνεργασία μεταξύ εκπαιδευτικών και μαθητών υπήρξε άψογη και αποδοτική, ενώ ιδιαίτερα σημαντική υπήρξε και η συμβολή των γονέων, οι οποίοι στήριξαν θερμά την όλη προσπάθεια.

Δυσκολίες που παρουσιάστηκαν

Σχέδιο Δράσης: "Μαθαίνουμε, δημιουργούμε, εμπνέουμε: Το κλειδί για μια καλύτερη τάξη!"

Η υποχρέωση υλοποίησης των επιμορφώσεων μετά το πέρας του σχολικού και εργασιακού ωραρίου αυξάνει τις υποχρεώσεις στην ήδη επιβαρυνόμενη καθημερινή ρουτίνα των εκπαιδευτικών της σχολικής κοινότητας.

Ο ακριβής προγραμματισμός κάποιων δράσεων λόγω έκτακτων υποχρεώσεων των εξωτερικών επιμορφωτών.

Σχέδιο Δράσης: "Μαζί για τα Παιδιά: Σχέδιο Δράσης Σχολείου και Οικογένειας"

Δεν υπήρξαν ιδιαίτερες δυσκολίες καθώς όλα λύνονταν με την συνεργασία όλων μας. Η μόνη δυσκολία που παρουσιάστηκε ήταν τα καιρικά φαινόμενα.

Σχέδιο Δράσης: Ανάπλαση του αύλειου χώρου της σχολικής μονάδας

Η ορθή διαχείριση των διαθέσιμων πόρων και η αρμονική σύμπραξη σχολείου, γονέων και μαθητών αποτέλεσαν πρότυπο συνεργασίας και συλλογικής δράσης.

- Ο συντονισμός των γονέων με τις δραστηριότητες και τον προγραμματισμό του σχολείου αποτελεί πρόκληση, κυρίως λόγω του μεγάλου αριθμού συμμετεχόντων, των επαγγελματικών τους υποχρεώσεων και του περιορισμένου διαθέσιμου χρόνου. Οι δυσκολίες αυτές αντιμετωπίστηκαν με ευελιξία, αξιοποιώντας την προσωπική επαφή, την προφορική ενημέρωση, την ανταλλαγή πληροφοριών μέσω ηλεκτρονικής αλληλογραφίας, καθώς και τη δημιουργία μικρότερων ομάδων συνεργασίας που διευκόλυναν τον καλύτερο

συντονισμό.

- Ένα βασικό εμπόδιο υπήρξε η εξεύρεση των απαραίτητων οικονομικών πόρων για την προμήθεια υλικών και εξοπλισμού που απαιτούνταν για την υλοποίηση της δράσης.
- Οι οικονομικοί περιορισμοί του σχολείου, λόγω του καθορισμένου προϋπολογισμού, κατέστησαν απαραίτητη τη συμβολή των γονέων, οι οποίοι ανταποκρίθηκαν πρόθυμα προσφέροντας εθελοντική εργασία, αναζητώντας εξωτερικούς πόρους και συνεισφέροντας υλικά όπου ήταν δυνατόν.
- Σημαντική ήταν και η προσωπική συμβολή των εκπαιδευτικών, οι οποίοι αφιέρωσαν πολύτιμο χρόνο εκτός του τυπικού τους ωραρίου για την οργάνωση, υποστήριξη και υλοποίηση των δράσεων, δείχνοντας υψηλό επίπεδο αφοσίωσης και συνεργατικότητας.

Ανάδειξη Πρακτικών και προτάσεις για αξιοποίησή τους από άλλα σχολεία (προαιρετικά).

Πρακτική 1

Άξονας

Συμμετοχή των εκπαιδευτικών σε επιμορφωτικές δράσεις

Τίτλος Δράσης

"Μαθαίνουμε, δημιουργούμε, εμπνέουμε: Το κλειδί για μια καλύτερη τάξη!"

Στόχος Βελτίωσης

Η ενίσχυση των δεξιοτήτων και των γνώσεων των εκπαιδευτικών, μέσω στοχευμένων επιμορφωτικών προγραμμάτων, με σκοπό την επαγγελματική τους ανάπτυξη και την εφαρμογή καινοτόμων παιδαγωγικών πρακτικών, συμβάλλοντας στη βελτίωση της ποιότητας της παρεχόμενης εκπαίδευσης.

Ενέργειες Υλοποίησης

Σεπτέμβριος

- Διαμοίραση ηλεκτρονικού ερωτηματολογίου για ανίχνευση των επιμορφωτικών αναγκών των εκπαιδευτικών <https://forms.gle/qSEhk3fYCDPsiXC99>
- Απόφαση Συλλόγου Διδασκόντων για θεματολογία ενδοσχολικών επιμορφώσεων

Οκτώβριος	• 10 Οκτωβρίου: σχηματισμός ομάδας δράσης και οριοθέτηση του τίτλου και του στόχου του ΣΔ. • Ενδοσχολική επιμόρφωση με θέμα “Διαφοροποιημένη Διδασκαλία στο Νηπιαγωγείο”. • Εγγραφή του σχολείου στα Δίκτυα επιμόρφωσης: “Δίκτυο φιλαναγνωσίας” και “Δίκτυο ψηφιακών εργαλείων”. • Διδικτυακή Επιμόρφωση στο “Δίκτυο myth 2 space”. Φορέας: Αρσάκεια σχολεία • Etwinning MOOC 2024: Σχεδιάζοντας ένα Ποιοτικό Συνεργατικό e Twinning έργο. • Το αειφόρο σχολείο
Νοέμβριος	• Επιμόρφωση του Δικτύου Φιλαναγνωσίας, «Η Φιλαναγνωσία στο νηπιαγωγείο, η Κυρά Δημοκρατία στην τάξη»- Δράσεις ενεργού πολίτη 06/11, 3 ώρες • Επιμόρφωση του Δικτύου Ψηφιακών εργαλείων, Η εφαρμογή Canva και Genially στο Νηπιαγωγείο, 20/11, 3 ώρες • Το αειφόρο σχολείο
Δεκέμβριος	• Επιμόρφωση του Δικτύου Φιλαναγνωσίας «Ο ρόλος της κούκλας στα Νέα Προγράμματα Σπουδών στο Νηπιαγωγείο και η ενεργή πολιτειότητα των μαθητών/τριών» 3/12, 3 ώρες • Επιμόρφωση στα συνεργατικά έγγραφα/φόρμες από Επιμορφώτρια ΤΠΕ. • Επιμόρφωση «Γνωρίζοντας τον Ρομποτικό κόσμο: Η πρώτη επαφή με το TPBot», 12-12. • Ενδοσχολική-Διασχολική:Επιμόρφωση στις Πρώτες Βοήθειες 17/12. • Επιμόρφωση eTwinning MOOC 2024: Σχεδιάζοντας ένα Ποιοτικό, Συνεργατικό eTwinning έργο, ΙΤΥΕ Διόφαντος • Το αειφόρο σχολείο
Ιανουάριος	• Συμμετοχή σε επιμορφωτικό πρόγραμμα Erasmus • Γονείς και εκπαιδευτικοί: σύμμαχοι για την ενίσχυση των παιδιών, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων ΦΣ, ΔΔΕ Ιωαννίνων, 11/01 • Ενδοσχολική-Διασχολική:Ενδοσχολική βία-Τρόποι πρόληψης, 15/01
Φεβρουάριος	• Επιμόρφωση Δικτύου Ψηφιακών Εργαλείων, Εφαρμογές ΑΙ στην Εκπαίδευση, 05/02, 2,5 ώρες, 18:00-20:30 • Διαχείριση περιστατικών σχολικής βίας και προαγωγή θετικού κλίματος στο σχολείο: πρόληψη και παρέμβαση, από την ΠΕΔΙΕΚ Ηπείρου , 12/02 • Επιμόρφωση Δικτύου Ψηφιακών Εργαλείων, Το λογισμικό Scratch Junior στο Νηπιαγωγείο, 17/02, 1,5 ώρα • Επιμόρφωση Δικτύου Ψηφιακών Εργαλείων, Εφαρμογή και χρήση ψηφιακών εργαλείων book creator και story Jumper, 18/02 και 27/02, 2 ώρες. • Επιμόρφωση Δικτύου Φιλαναγνωσίας, Παίζουμε Βιβλίο- Σχολικός Εκφοβισμός και Δράσεις Ενεργού Πολίτη, 26/02 , 3 ώρες • Επιμόρφωση των υπευθύνων του σχολείου στη χρήση της πλατφόρμας stop bullying

Μάρτιος

- Επιμόρφωση Δικτύου Ψηφιακών Εργαλείων , Το λογισμικό ΕΛΠΕΙΔΑ στην Προσχολική Αγωγή στα νέα ΠΣ, 05/03, 3 ώρες.
- Διαχείριση περιστατικών σχολικής βίας και προαγωγή θετικού κλίματος στο σχολείο: πρόληψη και παρέμβαση, από την ΠΕΔΙΕΚ Ηπείρου
- Βιωματική υποχρεωτική επιμόρφωση Νηπιαγωγών ΔΙ.Π.Ε. Ιωαννίνων με θέμα: Διαχείριση της τάξης και των σχέσεων με τους γονείς, 19/03, Αίθουσα Αρχιεπισκόπου Σπυρίδωνος
- Επιμόρφωση Δικτύου Ψηφιακών Εργαλείων, Συγχρονα ψηφιακά εργαλεία στο Νηπιαγωγείο, Canvas, Soni, και παρουσίαση έργου Etwinning και των εργαλείων του: A.I & IoT : Let us save Birdie's Tree, 20/03, 3 ώρες
- Ανθρωποκεντρική Τεχνητή Νοημοσύνη στην Προσχολική Εκπαίδευση, Πανεπιστήμιο Κρήτης, Π.Δ.Ε., Εργαστήριο Προηγμένων Μαθησιακών Τεχνολογιών στη Δια Βίου και Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης 31/03

Απρίλιος

- Επιμόρφωση Δικτύου Φιλαναγνωσίας, Ο Ενεργός Πολίτης μέσα από τις ρουτίνες σκεψής στα νέα Προγράμματα Σπουδών , 07/04, 3 ώρες
- Διαχείριση περιστατικών σχολικής βίας και προαγωγή θετικού κλίματος στο σχολείο: πρόληψη και παρέμβαση, από την ΠΕΔΙΕΚ Ηπείρου
- Ενδοσχολική-Διασχολική: Διαφοροποιημένη Διδασκαλία 10/4/2025
- Ενδοσχολική-Διασχολική: Εκπαίδευση Αλλοδαπών Αλλόγλωσσων Μαθητών 30/4/2025

Μάιος

- 14ο Πανελλήνιο Συνέδριο της ΟΜΕΡ, «Αναλυτικό Πρόγραμμα στην προσχολική και πρωτοσχολική εκπαίδευση: Έρευνα, Πολιτικές και Εκπαιδευτική Πράξη », Ιωάννινα 09-11/05/2025
- 1ο Πανελλήνιο Φοιτητικό Συνέδριο (Προ)σχολικής Παιδαγωγικής με τίτλο: «Επιστημονική Έρευνα και Δημιουργία: Συνδυάζοντας Γνώσεις και Καλλιτεχνικές Εκφράσεις στην Εκπαίδευση». 16-17/05/2025
- Ενδοσχολική-Διασχολική: Μετάβαση από το Νηπιαγωγείο στο Δημοτικό Σχολείο 23/5/2025

Υλικό (παράθεση υπερσυνδέσμου)

<https://blogs.sch.gr/3nipioan/category/epimorfoseis/>

Πρακτική 2

Αξονας

Σχέσεις σχολείου - οικογένειας

Τίτλος Δράσης

"Μαζί για τα Παιδιά: Σχέδιο Δράσης Σχολείου και Οικογένειας"

Στόχος Βελτίωσης

Η ενδυνάμωση της συνεργασίας μεταξύ σχολείου και οικογένειας, δημιουργώντας ένα υποστηρικτικό

Ενέργειες Υλοποίησης

1. Επίσκεψη γονέα-κηδεμόνα καθηγητή φυσικής αγωγής και υλοποίηση αθλητικών δραστηριοτήτων, στο πλαίσιο Πανελλήνιας Ημέρας Αθλητισμού.
2. Επίσκεψη γονέα Πυροσβέστη και υλοποίηση άσκησης σεισμού.
3. Επίσκεψη γονέα παιδίατρου στο πλαίσιο της Ημέρας Διατροφής.
4. Χριστουγεννιάτικο εργαστήρι με συμμετοχή γονέων/κηδεμόνων και προσφορά χειροτεχνιών για το bazaar της ΕΛΕΠΑΠ
5. Επίσκεψη γονέα αστυνομικού στο πλαίσιο σχετικού εργαστηρίου Δεξιοτήτων για τις εξαφανίσεις παιδιών.
6. Αναβίωση παλαιότερων αποκριάτικων εθίμων με την βοήθεια της τρίτης γενιάς (παππούδων και γιαγιάδων των νηπίων)
7. Καλλιτεχνική συνοδεία στην αποκριάτικη εκδήλωση μας με μπαμπά μουσικό
8. Προσφορά των γονέων μιας ποικιλίας ανοιξιιάτικων λουλουδιών ώστε να τα φυτέψουμε και να ομορφύνει ο χώρος του σχολείου
9. Πασχαλινά εργαστήρια, όπου παρασκευάστηκε λαμπροκούλουρο με τη βοήθεια μαμάδων
10. Εκδήλωση με τη συνεργασία γονέων και κηδεμόνων στο δάσος
11. Στις 23 Μαΐου πραγματοποιήθηκε ενημερωτική επιμορφωτική συνάντηση με ψυχολόγο και γονείς σε γειτονικό δημοτικό σχολείο για την ομαλή μετάβαση των νησιών από τη βαθμίδα του νηπιαγωγείου σε αυτή του δημοτικού.
12. Στις 29 Μαΐου πραγματοποιήθηκε εθελοντικός καθαρισμός του σχολείου μας με τη συνεργασία των γονέων στο πλαίσιο της δράσης «Καθαρίζουμε την πόλη μας» του Δήμου Ιωαννιτών υπό την αιγίδα της Περιφεριακής Διεύθυνσης Εκπαίδευσης.

Υλικό (παράθεση υπερσυνδέσμου)

<https://blogs.sch.gr/3nipioan/category/draseis-me-goneis/>

Πρακτική 3

Αξονας

Ηγεσία - Οργάνωση και διοίκηση της σχολικής μονάδας

Τίτλος Δράσης

Ανάπλαση του αύλειου χώρου της σχολικής μονάδας

Στόχος Βελτίωσης

Στόχος του σχεδίου δράσης είναι η αναβάθμιση και ο εμπλουτισμός του αύλειου χώρου του σχολείου, ώστε να χρησιμοποιείται εποικοδομητικά από τα παιδιά και τους εκπαιδευτικούς για δραστηριότητες, για ελεύθερο και οργανωμένο παιχνίδι.

Ενέργειες Υλοποίησης

Α΄ Τρίμηνο

Σεπτέμβριος - Οκτώβριος - Νοέμβριος

- Από την πρώτη ενημερωτική συνάντηση των τμημάτων, οι γονείς των νηπίων πληροφορήθηκαν για τη συνέχιση του σχεδίου δράσης που υλοποιήθηκε την προηγούμενη σχολική χρονιά, με σκοπό να εμπλακούν στο σχεδιασμό του.
- Τις επόμενες ημέρες στάλθηκε ενημερωτικό μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, με το οποίο ζητήθηκαν οι δικές τους προτάσεις, ενισχύοντας τη φιλοσοφία για το «άνοιγμα» του σχολείου στην κοινωνία.
- Συγκροτήθηκε η ομάδα δράσης του εν λόγω σχεδίου ανάπλασης του αύλειου σχολικού χώρου και αφού συνεδρίασε, δημιουργήθηκε σχετικό συνεργατικό έγγραφο, ώστε να κατατεθούν οι προτάσεις όλων των μελών.
- Αναζητήσαμε οικονομικούς πόρους, ενημερώνοντας τους τοπικούς φορείς, όπως τους προέδρους των σχολικών επιτροπών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης του Δήμου Ιωαννιτών, καθιστώντας τους αρωγούς στο έργο μας.
- Ζητήσαμε από τα παιδιά να μας πουν πώς φαντάζονται την ιδανική σχολική αυλή για εκείνα, με σκοπό την ενεργή συμμετοχή τους. Οι ιδέες των παιδιών καταγράφηκαν και συγκεντρώθηκαν, αποτελώντας τον βασικό πυλώνα σχεδιασμού της δράσης.
- Η συντονίστρια του σχεδίου δράσης, ξεκίνησε να τηρεί το ημερολόγιο καταγραφής της δράσης για την ανατροφοδότηση των ενεργειών μας.
- Αναζητήσαμε πρωτότυπες ιδέες από το διαδίκτυο, οι οποίες μας βοήθησαν να εμπλουτίσουμε τις δικές μας προτάσεις.
- Περιποιηθήκαμε τα καλλωπιστικά φυτά και κλαδέψαμε τα δέντρα.
- Κόψαμε και καθαρίσαμε τα χόρτα της αυλής.
- Οργώσαμε τον λαχανόκηπο και τον ανθόκηπο με την εθελοντική συμμετοχή ενός γονέα του νηπιαγωγείου μας, ο οποίος διέθετε τα κατάλληλα σκαπτικά εργαλεία.
- Φυτέψαμε φθινοπωρινά λουλούδια και παρακολουθήσαμε την ανάπτυξή τους. Τα παιδιά ανέλαβαν το πότισμα των φυτών και κατανόησαν τι χρειάζεται για

το μεγάλωμά τους. Η σχολική τάξη μεταφέρθηκε στην αυλή χρησιμοποιήσαμε μεγεθυντικούς φακούς και ζωγραφίσαμε τα φυτά . Εκθέσαμε τα έργα μας για διάχυση.

- Τα παιδιά ζήτησαν, να φυτέψουμε σπόρους μέσα στην τάξη, να παρατηρούμε την ανάπτυξή τους και εφόσον μεγαλώσουν να τους μεταφέρουμε στον ανθόκηπο την άνοιξη.
- Συλλέξαμε τα ξερά φύλλα της αυλής και τα τοποθετήσαμε στον κομποστοποιητή μας με σκοπό τη δημιουργία λιπάσματος.
- Τοποθετήσαμε πλαστικό σπιτάκι στην πίσω αυλή με τα χαλίκια, το οποίο ενθουσίασε τους μικρούς μαθητές, αφού ο άυλιος χώρος έγινε πιο ελκυστικός.
- Στο τέλος του πρώτου τριμήνου συνεδρίασε εκ νέου η ομάδα δράσης και αξιολογήθηκε η πορεία της υλοποίησης.
- Επιπλέον, ζητήθηκε η γνώμη των παιδιών για την πορεία των εργασιών στοχεύοντας στην ανατροφοδότηση των ενεργειών μας.

Β΄ Τρίμηνο

Δεκέμβριος - Ιανουάριος - Φεβρουάριος

- Σκαλίσουμε και φρεζάραμε εκ νέου τον κήπο μας, για να υποδεχτεί τα εποχιακά φυτά και άνθη. Πολύτιμη φυσικά, ήταν η αρωγή των γονέων, καθώς βοήθησαν στις σκαπτικές εργασίες.
- Τοποθετήσαμε γύρω από τον κήπο τσιμεντόλιθους, ώστε να συγκρατούν το φυτόχωμα, το οποίο μας προμήθευσαν οι γονείς των νηπίων και τους βάψαμε με διάφορα χρώματα .
- Φυτέψαμε διάφορα λαχανικά και λουλούδια. Κάθε μαθητής και μαθήτρια έφερε το δικό του λουλούδι και λαχανικό το οποίο και φύτεψε με τη βοήθειά μας. Τα νήπια ανέλαβαν να περιποιούνται και να φροντίζουν το κήπο. Τον πότιζαν σχεδόν καθημερινά και απομάκρυναν τα ανεπιθύμητα αγριόχορτα που φύτρωναν ανάμεσα στα φυτά μας.
- Φυτέψαμε αρωματικά και καλλωπιστικά φυτά στα ελαστικά _ γλάστρες της εισόδου του σχολείου
- Τοποθετήσαμε μια παλιά ντουλάπα στην πίσω αυλή, η οποία χρησιμοποιήθηκε ως αποθηκευτικός χώρος για κουζινικά και υλικά γραφής, με αποτέλεσμα η αυλή να μετατραπεί σε ενεργό εργαστήριο εικαστικών. Η ντουλάπα αυτή μεταμορφώθηκε επιπλέον σε υπαίθρια βιβλιοθήκη, καθώς εμπλουτίστηκε με αρκετά βιβλία.

- Διοργανώσαμε την αποκριάτικη εκδήλωση στον αύλειο χώρο με τη συμμετοχή μουσικού γονέα μαθήτριας του νηπιαγωγείου. Χορέψαμε παραδοσιακά τραγούδια του τόπου μας και το γνωστό « Γαϊτανάκι».

Γ΄ Τρίμηνο

Μάρτιος - Απρίλιος - Μάιος

- Καθαρίσαμε τον αύλειο χώρο του νηπιαγωγείου (μπροστά και πίσω αυλή) από τα χαλίκια με τη βοήθεια των γονέων,εμπλέκοντάς τους για μία ακόμη φορά στην υλοποίηση του σχεδίου δράσης.
- Ανανεώσαμε τα χρώματα των επιδαπέδιων παιχνιδιών και ελαστικών της μπροστά αυλής με τη συμμετοχή φυσικά των γονέων και τέλος, ανανεώσαμε τα χρώματα των καθισμάτων και του τραπεζιού, που είχαν γίνει από παλέτες στην πίσω αυλή.
- Αγοράσαμε έναν επίστυλο απορριμματοδέκτη εξωτερικού χώρου, ο οποίος τοποθετήθηκε στη μπροστά αυλή από εθελοντική εργασία γονέα.
- Κατασκευάσαμε σπιτάκι για τις αδέσποτες γατούλες από ανακυκλώσιμα υλικά.
- Συντηρήσαμε τις υπάρχουσες φωλιές των πουλιών και κατασκευάσαμε καινούργιες.
- Μαζέψαμε τη σοδειά του λαχανόκηπου,η οποία αξιοποιήθηκε φτιάχνοντας μαρουλοσαλάτα και φρουτοσαλάτα.
- Συνεχίσαμε το καθιερωμένο πικ νικ στην πίσω αυλή.
- Σχεδιάσαμε με χρώμα ένα τέρμα ποδοσφαίρου στην πίσω αυλή και οργανώσαμε πολλούς αγώνες .
- Παίξαμε πολλά κινητικά παιχνίδια με πολλαπλά οφέλη.
- Φτιάξαμε πρωτομαγιάτικο στεφάνι με λουλούδια του κήπου μας και το κρεμάσαμε στην είσοδο του σχολείου.
- Με αφορμή την παγκόσμια ημέρα Περιβάλλοντος, αναλάβαμε δράση καθαρισμού του αύλειου χώρου , αλλά και του χώρου έξω από το σχολείο με τη συμμετοχή των γονέων. Ο Δήμος Ιωαννιτών μας προμήθευσε με σακούλες απορριμμάτων και γάντια μιας χρήσης. Η δράση αυτή οργανώθηκε από τη Σύμβουλο των νηπιαγωγών του νομού Ιωαννίνων.
- Συμμετοχή στη δράση “ΣΠΕΙΡΕ ΑΓΑΠΗ”, ζωγραφίσαμε με τα παιδιά τον τοίχο της πίσω αυλής.
- Στο τέλος του τριμήνου αυτού, έγινε η τελική αξιολόγηση της δράσης με συμμετοχή όλων των εμπλεκόμενων. Στο πλαίσιο αυτό, δημιουργήθηκαν ερωτηματολόγια για τους εκπαιδευτικούς του σχολείου και τα νήπια.

Υλικό (παράθεση υπερσυνδέσμου)

<https://blogs.sch.gr/3nipioan/category/schedio-drasis-quot-scholiki-ayli-quot/>

Προτάσεις για αναγκαίες επιμορφώσεις